

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-186>

УДК 657.411

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ: ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА

ACCOUNTING AND REPORTING OF EQUITY: PRACTICAL COMPONENT

Чудовець Віталій Васильович
кандидат економічних наук, доцент,
Луцький національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6043-479X>

Chudovets Vitalii
Lutsk National Technical University

У статті досліджено практичні аспекти бухгалтерського обліку та фінансової звітності власного капіталу підприємств. Метою роботи є вивчення практичних особливостей нормативного, документального та методичного забезпечення обліку та відображення у звітності інформації про власний капітал та формування на його основі шляхів їх розв'язання. За допомогою бухгалтерського обліку забезпечується формування якісної та достовірної інформації про власний капітал та її подальше розкриття у фінансовій звітності підприємства. У статті проаналізовано визначення, функції, принципи формування та класифікацію власного капіталу з позицій обліку та управління. В результаті дослідження виявлено практичні проблеми обліку і звітності власного капіталу (нормативне забезпечення, документування внесків засновників, розкриття у звітності малих підприємств) та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: бухгалтерський облік, фінансова звітність, власний капітал, види власного капіталу, управління капіталом.

The article examines practical aspects of accounting and financial reporting of equity capital of enterprises. The purpose of the work is to study practical aspects of regulatory, documentary and methodological support for accounting and reflection in reporting of information about equity capital and the formation of ways to solve them on its basis. Accounting ensures the formation of high-quality and reliable information about equity and its further disclosure in the financial statements of the enterprise. It has been established that a feature of equity accounting is the absence of a separate national and international standard that would regulate the procedure for its maintenance. It is clear that such information is primarily a preliminary source for making decisions on changing the capital structure, paying dividends, using the profit of attracting or making investments, and as such should be characterized by: accessibility, low cost, clarity and sufficiency. Further actions may be accompanied by obtaining additional accounting and analytical information, involving consulting, auditing or expert companies. This will help protect the property of both owners and potential investors, reduce their business risks, and avoid tax penalties. The existence of various organizational and legal forms of business and, accordingly, regulatory acts on their creation, activity, accounting, financial reporting and taxation leads to the emergence of practical situations in which business transactions with equity capital are not properly reflected in the accounting and reporting system, leading to the emergence of practical problems regarding: the reliability of the assessment and documentation of non-monetary contributions of founders to the authorized capital; the contribution of shares to the authorized capital without the appropriate registration of its increase; the creation, use and accounting of the equity capital of private enterprises; ensuring the possibility of actual verification of the completeness of the formation of the authorized capital on the date of acquisition of the enterprise by new owners, etc.

Keywords: accounting, financial reporting, equity, types of equity, capital management.

Постановка проблеми. Власний капітал є одним із джерел формування майна підприємства, від управління яким багато в чому залежить ефективність його діяльності. Таке управління здебільшого має стратегічні

наслідки: безпека та захист права власності засновників, інвестиційна привабливість, дивідендна політика, фінансова стійкість, кредитоспроможність підприємства та ін. Інформацію про власний капітал, крім внутрішніх,

активно використовують зовнішні користувачі – інвестори, банки, кредитори, державні, в тому числі податкові органи. За таких умов зростає необхідність формування за допомогою бухгалтерського обліку якісної та достовірної інформації про власний капітал та її подальше розкриття у фінансовій звітності суб'єкта господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Важливість питань обліку і звітності власного капіталу зумовила наявність відповідних наукових праць. Так, протягом останнього часу, дослідження теоретичних і нормативних аспектів власного капіталу та його обліку знаходимо у працях таких вчених, як Жук В. М., Волощук Р. Є., Коваль Л. В., Назарова І. Я., Погріщук Г. Б., Фальченко О. О. Вивченням та удосконаленням методики обліку капіталу займалися науковці Дробязко С. І., Легенчук С. Ф., Поліщук І. Р., Тесленко Т. І. та ін. Вітчизняні вчені Дорош Н. І., Мулик Т. О., Піхняк Т. А., Сніжко В. В. розглядали у своїх роботах також проблему розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності, в тому числі за міжнародними стандартами. Відмітимо, що особливістю проведених досліджень з обліку і звітності власного капіталу є широке вивчення нормативних актів з господарського та цивільного права, бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності. Це зумовлено передусім практичною спрямованістю проблем та залежності обліку від законодавчих вимог щодо формування та використання складових власного капіталу, відсутністю затвердженого стандарту бухгалтерського обліку капіталу.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність достатньої кількості наукових досліджень проблем з обліку і оподаткування власного капіталу, вважаємо за потрібне уточнити окремі з них, що носять практичний характер та стосуються: первинного і зведеного обліку формування статутного капіталу, розкриття інформації про власний капітал та його розподіл у звітності, оцінки негрошових внесків до капіталу, дотримання нормативних вимог щодо власного капіталу при веденні бухгалтерського обліку тощо.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження проблем практичної реалізації нормативного, документального та методичного забезпечення обліку та відображення у звітності інформації про власний капітал та формування на його основі шляхів їх розв'язання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Норми вітчизняного законодавства на сьогодні надають можливість створення суб'єктів господарювання без реєстрації статутного капіталу, тобто виключно за рахунок позикових джерел фінансування. Проте на практиці це негативно впливає на довіру до підприємства бізнес-партнерів, кредиторів, потенційних інвесторів, оскільки мінімізують майнову відповідальність власників за результати та ризики в діяльності підприємства.

Інформація про власний капітал є незамінною при проведенні аналізу фінансового стану та фінансової стійкості підприємства, визначення на цій основі оптимальної величини власних та залучених джерел у відповідності до обраної політики фінансування підприємства. На думку Легенчука С. Ф. та Поліщука І. Р., структура власного капіталу, домінування у ньому окремих складових, застосування керівництвом інструментів облікової політики забезпечує досягнення стратегічних цілей підприємства [6, с. 34].

Власний капітал та інформація про його величину та структуру є:

- основою для створення підприємства, індикатором при виборі об'єкта капіталовкладень інвесторами [11, с. 137];
- підґрунтям для аналітичних прогнозів щодо майбутнього розвитку підприємства [4, с. 54];
- основний ризиковий капітал, власність підприємства, який не дає гарантованого права на прибуток [9, с. 119].

До основних функцій власного капіталу відносять:

- заснування та введення в дію підприємства;
- відповідальність та гарантії (виступає кредитним забезпеченням для кредиторів);
- захисна (велична власного капіталу захищає підприємство від загрозливих факторів);
- стабілізації (індикатор фінансової стійкості);
- розподілу (визначає пропорцію розподілу чистого прибутку між власниками);
- забезпечення ефективності (наявність власного капіталу в джерелах формування майна забезпечує ефективність діяльності підприємства) [4, с. 55].

Результативність господарювання підприємства залежить від ефективного управління капіталом підприємства. Запорукою такого управління є оптимізація структури капіталу [1, с. 608; 16, с. 198].

При управлінні власним капіталом варто враховувати принципи його формування:

- врахування перспектив розвитку господарської діяльності;
- обґрунтування потреби в джерелах формування коштів на всіх етапах життєвого циклу підприємства;
- забезпечення відповідності обсягу власного капіталу обсягу формованих активів підприємства (використання лише власного капіталу максимізує фінансову стійкість, проте обмежує темпи економічного розвитку);
- забезпечення мінімізації витрат з формування власного капіталу з різних джерел;
- урахування ризику в процесі формування власного капіталу, їх мінімізація та страхування;
- забезпечення високоефективного використання капіталу [12, с. 20].

Для належного обліку власного капіталу насамперед необхідно дотримуватися єдиного трактування змісту цієї категорії. Незважаючи на наявність численних теоретичних пошуків щодо економічного змісту власного капіталу, вважаємо відповідним та достатнім для потреб теорії та практики бухгалтерського обліку визначення, що наводиться в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV, згідно з яким «власний капітал – різниця між активами і зобов'язаннями підприємства» [13].

Також ключовим для цілей бухгалтерського обліку та фінансової звітності є класифікація власного капіталу, передбачена Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі – Н(П)СБО 1), згідно якого виділяють: зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), вилучений капітал та неоплачений капітал [10].

Для економічної інтерпретації та оцінки вважаємо за доцільно розрізняти власний капітал за джерелами формування: вкладений (внесений засновниками у сумі, що дорівнює або перевищує номінальну вартість акцій, часток або паїв), що включає статутний, пайовий, додатково вкладений капітал за мінусом неоплаченого і вилученого капіталу та накопичений в результаті господарської діяльності, що складається із нерозподіленого прибутку, резервного капіталу, іншого додаткового капіталу за мінусом непокритих збитків [18, с. 90].

Особливістю бухгалтерського обліку власного капіталу є відсутність окремого як національного, так і міжнародного стандарту, який би регулював порядок його ведення. На міжнародному рівні це передусім пояснюється наявністю різних національних юрисдикцій, які не містять єдиних норм щодо створення підприємств, формування та використання їх власного капіталу. На національному рівні тим, що основною при веденні обліку власного капіталу є норми господарського законодавства, які характеризуються частою зміною. Затвердження єдиного стандарту обліку, яку пропонують окремі вчені [3; 11], при наявності різних організаційно-правових форм та частій зміні законодавчої бази їх створення та діяльності призвело б, на нашу думку, до перетворення його з документу, який визначає методологію обліку в методичні рекомендації чи інструкції, які б розкривали суто технічні, а з часом вже і неактуальні аспекти його ведення.

Прикладом тут може слугувати трансформація в часі законодавчої вимоги щодо необхідності створення резервного капіталу товариства та його розміру (рис. 1).

З рисунку 1 бачимо кардинальну зміну законодавчих норм, яка призводить до фактичного скасування необхідності для товариств створювати резервний капітал, а перенесення їх в облікові стандарти лише б ускладнило ситуацію. При цьому втрачається сам зміст резервного капіталу, оскільки є можливість не використовувати чистий прибуток на його формування, а на інші цілі, в тому числі виплату дивідендів власникам тощо.

Згідно Н(П)СБО 1 «Звіт про власний капітал – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду». У звіті розкривається інформація про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду. У графах звіту про власний капітал, призначених для наведення складових власного капіталу, зазначаються показники, наведені у розділі І «Власний капітал» балансу. Для забезпечення порівняльного аналізу інформації звіту про власний капітал підприємства повинні додавати до річного звіту звіт про власний капітал за попередній рік [10].

Метою складання звіту про власний капітал є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду [7].

Фактично єдине згадування щодо визнання власного капіталу знаходимо в Методичних

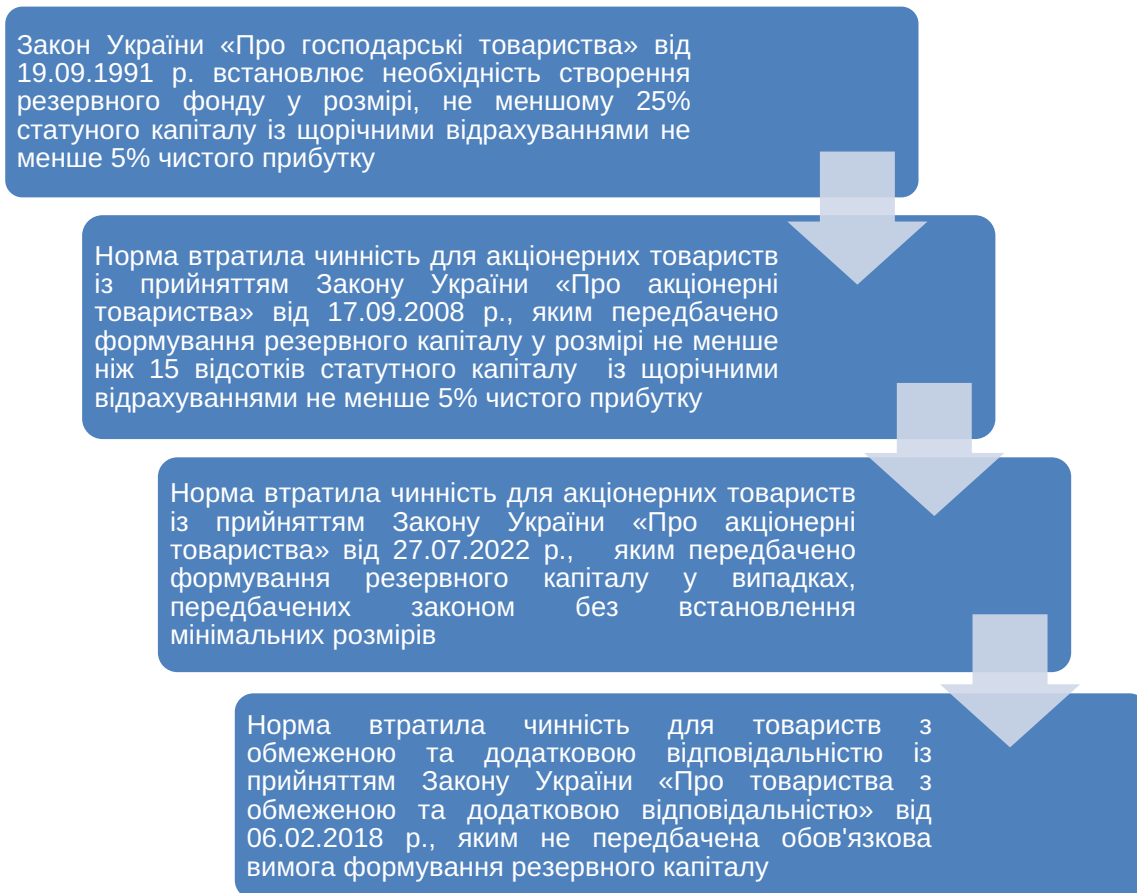

Рис. 1. Законодавчі вимоги щодо формування резервного капіталу товариств

Джерело: складено автором

рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, згідно пп. 2.6 яких «Власний капітал відображається в балансі одночасно з відображенням активів або зобов'язань, які призводять до його зміни» [7].

Оцінка власного капіталу представляє собою суму оцінок у грошовому вираженні його складових. Результати цієї оцінки знаходять відображення у розділі I пасиву балансу, де розмір власного капіталу показує його облікову. А не ринкову вартість прав власників товариства, оскільки залежить від методів оцінки активів та зобов'язань [2, с. 4–5].

Структура та зміст фінансової звітності у відповідності до Н(П)СБО 1 [10], в тому числі звіту про власний капітал, їх загальна відповідність методології обліку за національними стандартами, а також принципам побудови звітності за МСФЗ, дозволяє зробити висновки про достатність інформації про власний капітал для прийняття управлінських рішень зовнішніми та внутрішніми користувачами. Зрозуміло, що така інформація передусім є попереднім джерелом для прийняття рішень

щодо зміни структури капіталу, виплати дивідендів, використання прибутку залучення чи здійснення інвестицій, а такому має характеризуватися: доступністю, низькою вартістю, зрозумілістю та достатністю. Подальші дії можуть супроводжуватися отриманням додаткової облікової та аналітичної інформації, залученням консалтингових, аудиторських чи експертних компаній.

При цьому варто виділити проблему недостатності інформації про власний капітал у звітності малих та мікропідприємств, оскільки у I розділі пасиву їх балансу наводиться лише інформація про наявність складових власного капіталу на початок та кінець звітного періоду, а у звіті про фінансові результати – лише про чистий прибуток (збиток) за звітний період. Таким чином неможливо зробити навіть попередні оцінки щодо джерел формування, причин зміни структури та напрямків використання складових власного капіталу. В цьому питанні ми погоджуємось з думкою Мулик Т.О., яка зазначає що «інформація про власний капітал на малих та мікропідприємствах

розкривається лише в балансі, що не повною мірою забезпечує потреби зовнішніх користувачів, і не пояснює причини змін складових власного капіталу» [8, с. 58].

Така обмеженість призводить до додаткових витрат на отримання необхідної інформації про власний капітал, а їх величина є часто суттєвою для суб'єктів господарювання чи фізичних осіб, які прагнуть здійснити інвестиції в малий бізнес. Для вирішення цієї проблеми є пропозиція скласти внутрішню звітність, в якій може бути передбачений рух та зміни складових капіталу підприємства [8, с. 58]. Однак, така звітність не є офіційною, її показники уніфікованими, а відповідальність за її недостовірність – відсутня. Виходячи з цього, пропонуємо доповнити звіт про фінансові результати за формою № 2-м та за формою №2-мс додатковим розділом IV «Розподіл прибутку», який би містив рядки: 4200 «Виплати власникам (дивіденди)», 4205 «Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу», 4210 «Відрахування до резервного капіталу». Передбачити заповнення цього розділу варто у випадку наявності операцій з розподілу прибутку у поточному чи минулому звітному періоді. Це дасть можливість: не порушити загальну нумерацію та методика заповнення показників про власний капітал у фінансовій звітності, розкрити інформацію про розподіл прибутку та розширити відповідні аналітичні можливості користувачів, передусім потенційних інвесторів.

Існування багатьох видів організаційно-правових форм господарювання, нормативних актів з їх створення та діяльності, формування та використання власного капіталу, а також бухгалтерського обліку, фінансової звітності та оподаткування призводить до виникнення практичних ситуацій, за яких господарські операції з власного капіталу не знаходять належного відображення в системі обліку та звітності, призводять до конфліктів між власниками та заниження оподаткування. До таких практичних проблем можна віднести:

Достовірність оцінки та документальне оформлення негрошових внесків засновників у статутний капітал. Згідно пункту 3 статті 13 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» «Вклад у негрошовій формі повинен мати грошову оцінку, що затверджується одноставним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства. При створенні товариства така оцінка визначається рішенням засновників про створення

товариства» [14]. Таким чином порядок проведення оцінки негрошового внеску вирішується зборами засновників. Останні часто зацікавлені в штучному завищенні розміру власного капіталу шляхом завищеної оцінки негрошових внесків, що в подальшому впливає на майнові права майбутніх інвесторів, ставить під сумнів достовірність показників фінансової стійкості підприємства. На нашу думку, при документальному оформленні таких внесків обов'язковою умовою має бути наявність відповідного рішення засновників товариства, звіту з оцінки незалежного професійного оцінювача, акт прийманні-передачі майна в статутний капітал, належним чином завірені копії правовстановлюючих документів на право власності засновника на майно, що вноситься.

Внесення часток у статний капітал без відповідної реєстрації його збільшення. Непододнокі випадки, коли внески засновників до реєстрації відповідних змін щодо розміру власного капіталу або зазначення неправильних чи неточних підстав внесення при оформленні платіжних документів призводить до прирівнення податковими органами таких внесків до отримання підприємством безповоротної фінансової допомоги з відповідними податковими наслідками. Для вирішення цієї проблеми достатньо наявності роз'яснень щодо наслідків таких дій.

Проблеми створення, використання та обліку власного капіталу приватних підприємств. Відсутність достатніх та чітких законодавчих норм щодо створення та використання власного капіталу, межі відповідальності власника за зобов'язаннями приватних підприємств часто призводить до майнових спорів серед власників, втрати свого майна засновників через позови контрагентів та податкових органів. Вирішенням проблеми є нормативне визначення цих питань в господарському та цивільному законодавстві.

Забезпечення можливості фактичної перевірки повноти формування статутного капіталу на дату придбання підприємства новими власниками та ін. Зміна часток засновників в статутному капіталі товариств впливає також на розрахунки з учасниками. При цьому «товариство не має права виплачувати дивіденди учаснику, який повністю або частково не вніс свій вклад» [14]. Також перепродаж часток учасниками можливу лише при повному внесенні їх вкладів.

З метою спрощення обліку та контролю в частині повноти внесених учасниками своїх

Таблиця 1

Картка учасника товариства з формування статутного капіталу (ПІБ)

Частка в статутному капіталі відповідно до зареєстрованих установчих документів			Внесено				Залишок неоплаченого капіталу, грн
дата реєстрації / зміни	сума, грн	%	дата	сума, грн	документ	форма внеску	
10.01.2024	50000,00	25	12.01.2024	40000,00	Платіжна інструкція від 12.01.2024 № 631	Безготівкові кошти	10000,00
...							

Джерело: розроблено автором на основі [17]

вкладів в статутний капітал товариств, пропонуємо форму Картки учасника товариства з формування статутного капіталу, фрагмент якої наведений в таблиці 1.

Висновки. Наведені пропозиції з удосконалення нормативного, документального та методичного забезпечення бухгалтерського обліку та фінансової звітності дозволяють покращити інформаційне забезпечення управління власним капіталом через підви-

щення зрозумілості, доступності та достовірності облікової та звітної інформації. Це сприятиме захисту майна як власників, так і потенційних інвесторів, зменшення їх бізнес-ризиків, уникнення податкових штрафів. Вважаємо, що перспективними в напрямку удосконалення обліку і звітності власного капіталу також є подальші наукові дослідження з методики оцінки та відображення на рахунках обліку його складових тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дорош Н. І., Сніжко В. В. Облік власного капіталу в контексті національних та міжнародних стандартів. *Молодий вчений*. 2019. № 2. С. 606–610.
2. Дробязко С. І. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 3–8.
3. Жук В. М. Стандартизація обліку капіталу в контексті інституційних змін. *Вісник ЖДТУ*. 2013. № 2(64). С. 52–55.
4. Коваль Л. В., Болахівська В. В. Бухгалтерський облік власного капіталу в управлінні підприємством. *Агросвіт*. 2019. № 9. С. 53–58.
5. Концептуальна основа фінансової звітності. *Фонд МСФЗ*. 2018. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf (дата звернення: 20.11.2024).
6. Легенчук С. Ф., Поліщук І. Р. Резервний капітал як інструмент мінімізації ризиків у системі стратегічного управління: обліковий аспект. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2021. № 2(49). С. 34–39.
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення 20.11.2024).
8. Мулик Т. О. Відображення інформації про власний капітал у звітності господарюючих суб'єктів. *Агросвіт*. 2020. № 19–20. С. 51–60.
9. Назарова І. Сутність та структуризація власного капіталу для потреб обліку. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. Вип. 3. С. 117–126.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 20.11.2024).

11. Піхняк Т. А. Гармонізація обліку власного капіталу в контексті переходу до міжнародних стандартів. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 6(1). С. 136–141.
12. Погріщук Г. Б., Волощук Р. Є. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 16–23.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність : Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 20.11.2024).
14. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення 20.10.2024).
15. Тесленко Т. І. Відображення в обліку формування та використання резервного капіталу. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 954–958.
16. Фальченко О. О. Облік власного капіталу за національними та міжнародними стандартами. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. Випуск 12. С. 196–200.
17. Чудовець В. В. Удосконалення обліку власного капіталу господарських товариств. *Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством*: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (25 травня 2024 р). Луцьк : ВІП ЛНТУ, 2024. С. 233–236.
18. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.

REFERENCES:

1. Dorosh N. I., Snizhko V. V. (2019). Oblik vlasnoho kapitalu v konteksti natsionalnykh ta mizhnarodnykh standartiv [Equity accounting in the context of national and international standards]. *Molodyi vchenyi – A young scientist*. № 2, pp. 606–610.
2. Drobiazko S. I. (2020). Udoskonalennia metodolohii bukhhalterskoho obliku vlasnoho kapitalu pidpriemstv [Improvement of the accounting methodology of the company's own capital]. *Ahrosvit – Agroworld*. № 1, pp. 3–8.
3. Zhuk V. M. (2013). Standartyzatsiia obliku kapitalu v konteksti instytutsiinykh zmin [Standardization of capital accounting in the context of institutional changes]. *Visnyk ZhDTU – Bulletin of ZHTU*. № 2(64), pp. 52–55.
4. Koval L. V., Bolekhivska V. V. (2019). Bukhhalterskyi oblik vlasnoho kapitalu v upravlinni pidpriemstvom [Accounting of own capital in enterprise management]. *Ahrosvit – Agroworld*. № 9, pp. 53–58.
5. Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti. *Fond MSFZ*. 2018. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf (accessed November 20, 2024).
6. Lehenchuk S. F., Polishchuk I. R. (2021). Rezervnyi kapital yak instrument minimizatsii ryzykiv u systemi stratehichnoho upravlinnia: oblikovyi aspekt [Reserve capital as a risk minimization tool in the strategic management system: accounting aspect]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu – Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis*. № 2(49), pp. 34–39.
7. Metodichni rekomendatsii shchodo zapovnennia form finansovoi zvitnosti : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 28.03.2013 r. № 433. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (accessed November 20, 2024).
8. Mulyk T. O. (2020). Vidobrazhennia informatsii pro vlasnyi kapital u zvitnosti hospodariuiuchykh subiektiv [Display of information about own capital in the reporting of business entities]. *Ahrosvit – Agroworld*. № 19–20, pp. 51–60.
9. Nazarova I. (2017). Sutnist ta strukturyzatsiia vlasnoho kapitalu dlia potreb obliku [The essence and structuring of equity capital for accounting purposes]. *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Bulletin of the Ternopil National Economic University*. Vyp. 3, pp. 117–126.
10. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 № 73. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (accessed November 20, 2024).
11. Pikhniak T. A. (2019). Harmonizatsiia obliku vlasnoho kapitalu v konteksti perekhodu do mizhnarodnykh standartiv [Harmonization of equity accounting in the context of the transition to international standards]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences*. № 6(1), pp. 136–141.
12. Pohrishchuk H. B., Voloshchuk R. Ie. (2020). Vlasnyi kapital pidpriemstva: sutnist i osoblyvosti formuvannia v Ukraini [Own capital of the enterprise: the essence and peculiarities of its formation in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and the state*. № 7, pp. 16–23.

13. Verkhovna Rada of Ukraine. (1999). Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist : Zakon Ukrainy vid 16 lypnia 1999 roku № 996-XIV [On accounting and financial reporting: Law of Ukraine dated July 16, 1999 No. 996-XIV]. Zakonodavstvo Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (accessed November 20, 2024).
14. Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). Pro tovarystva z obmezhenoiu ta dodatkovoiu vidpovidalnistiu : Zakon Ukrainy vid 06.02.2018 № 2275-VIII [On limited and additional liability companies: Law of Ukraine dated February 6, 2018 No. 2275-VIII]. Zakonodavstvo Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (accessed November 20, 2024).
15. Teslenko T. I. (2018). Vidobrazhennia v obliku formuvannia ta vykorystannia rezervnoho kapitalu [Accounting for the formation and use of reserve capital]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*. № 14, pp. 954–958.
16. Falchenko O.O. (2017). Oblik vlasnoho kapitalu za natsionalnymy ta mizhnarodnymy standartamy [Equity accounting according to national and international standards]. *Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audit – Accounting, analysis and audit*. Vypusk 12, pp. 196–200.
17. Chudovets V. V. (2024). Udoskonalennia obliku vlasnoho kapitalu hospodarskykh tovarystv [Improvement of the accounting of the equity capital of economic companies]. *Suchasni kryzovi yavysycha v ekonomitsi ta problemy oblikovoho, kontrolnoho ta analitychnoho zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvom: materialy XVI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (25 travnia 2024 r) – Modern crisis phenomena in the economy and problems of accounting, control and analytical support of enterprise management: materials of the XVI International Scientific and Practical Conference (May 25, 2024). Lutsk : VIP LNTU, pp. 233–236.
18. Chudovets V. V., Zhurakovska I. V. (2018). Finansovyi oblik i zvitnist: navch. Posib [Financial accounting and reporting: training. manual]. Lutsk : IVV Lutskoho NTU – Lutsk National Technical University, 330 p.